

NORTASUNA

JOKABIDEAK

Euskal jendearen jokabideak, asko, iralatsi deust nere bizitzaren. gora-beran.

Txikitatik dei egistan nere inguruak.

Ta ni ere adi nenbillen lagunak eta jazoe-rak ikusten.

Lagun eta jazoera bakoitza etziran utsez-koak. Edozein lagun bere egikereekin mundu bat zan.

Ta lagun geientzuenak euren jokabide-ekin, biziari bere sena emon ta gizarteari bere itxura berezia ezarten eutsen.

IZATEA

Euskaldunarentzat gizon-nortasuna norbe-raren izatean egoan.

Buru argiak, biotz borondateak ta giza eskatasunak gizonari, berez, zor jakon duinta-suna damotse.

Eta euskotarrak, oiñarriz, biziaren zera artzen, ondo, ekian.

Gizon areek egizaleak zirela ikusten ni-tuan.

Ortxe, egoan noski, gure jendearen argi-tasuna ta gatza.

Ta onei ere zentzun ortatik etorkien eus-kaldun gizontasuna.

* * *

EZ EUKITEA

Gure erritar jendearentzat aberastasuna ta gizontasuna etziran bardin.

Dirudunari loxinkeriak egiten, oituraz, ez neban ikusten ez kale ta ez baserriko jenderik.

Nola nai ere, euskal seme bat zelan bar-dindu leikezu metal-uskeri ta diru paperagaz?

Euskaldunarentzat, eskean ebillen gizona aundiago zan jokoan ta jolasean diru eralgiten ebillen jauntxoia baño.

* * *

EZ JAUNTXUAK

Ori dala-ta, Lege Zarrean, euskaldunak jaun bezela artuak ziran guztiak.

Ta erriak ostera, aberaskerietan ta aundikerietan ebiltzanei «jauntxoak» izan polita esan oi eutsen.

Indarra, jakituria, nai diruzko aunditasu-na ez dira gizonaren nortasun emoillean.

Euskaldunarentzat baliokoa zan gizon iza-

tea. Egia, zuzentasuna ta maitasuna euki ta zabaltzen ebana zan deduz artzea merezi ebana.

Gaur ere euskotar zintzoak bide ortatik doaz.

* * *

ZENTZUNDUNAK

Euskaldunak giza zentzunean oiñarritu eban gizontasuna ta lagunena, nortasuna.

Ori zen edozein euskotarreen pentsabidea.

Ta asmo bardintsu au asko ta askoren barruan egoanez, erriaren zentzuna erat ortan zertu bear zan.

Ta jendeak jaunkeriar barik gizontasuna-ri begiratzen eutson, ta era ortan ,erri zen-tzunduna sortu zan.

Erri zentzundun onek gizon asko emon zituan egia errian bertan, ta mundu zabalean edatzeko.

Euskaldunak, bai gizon legez ta bai, abade bezela, munduari on. asko egin deutse bere zentzun ta egizaletasunagaz.

* * *

ERRIA TA LANGILLEDIA

Gure jendeak, berez, artu ditu erriaren-gandik gauza baliotsu bi; langillearenganako maitasuna ta errizaletasuna.

Ez gara barriketalariak, baño bai erri jende zeiaeren adiskideak.

Auzokoaren bear izana sentitzen, beti, asmau dot euskaldun zentzunduna.

Euskaldunaren sena, ortxe, sortu da. Ta lurreko ondasun guztiak bardintsuago nai. ditu bere inguruko anai guztientzat.

Emen, erria, berez-berez, batzartu ta anai-kortu egin da.

* * *

ANAIK ETA AMA

Euskaldunak anaiak ezagutu ta aintzat artukeran., ama be ezagutu dau, ta lagun-arte oberik ez dau aurkitu.

Euskalerrria ta bertako jendea maite ditu. Biontzat nai dau bizia.

Erriari berari zor jakon askatasuna, ta jendeari erri-askatasun osoan bizi izateko bear daben aloger egokia.

Au berez, sentitzen dabe gure erritarrak, eta au, berez, da, euskaldunari zor jakon egia.

SOLOZABAL'tar Paulin